

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 5 frt — kr
Félévre . . . . . 2 „ 50 „
Negyedévre . . . 1 „ 25 „
Közsegeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:
Egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Egyes szám 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Valentin K. fia, Weidinger N., Réz bányay J., Böhm Manó, Engel Lajos kereskedésében és a fődohánytözsdeben.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (Ó-Posta-utca) Lye.-nyomda, hol mindenkor a legutányosabb árak szabotnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő

Nyilt-térben egy sor 10 kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, (Ó-posta-utca Lye.-nyomda) küldendők.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ó-Posta-utca, Lyceumi nyomda.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Gróf Andrássy Gyula a véderő törvény mellett.

A magyar nemzetnek egészséges, józan szelleme nyilatkozott azon hatalmas beszédekben, melyeket gr. Andrássy Gyula a véderő törvény mellett a főrendiházi véderő bizottságban és a főrendiház nyilvános ülésében elmondott.

Gróf Andrássy Gyulának, Magyarország eme megingathatatlan tekintélvű államférfiának nyilatkozatait három szempontból lehet és kell figyelemre méltatni. Először mint visszapillantást a múltra, másodsor mint jóslatszerű tekintetet a jövőbe és harmadsor mint a szemünk előtt lefolyó jelennek criticáját.

Mindenki tudja, hogy Andrássy Deák Ferenc legbizalmasabb embereinek egyike volt és így mindenki tudhatja hogy Deák szellemének, Deák politikájának, Deák eszméinek senki sem lehet hivatottabb magyarázója, mint Andrássy Gyula gróf.

És mit mond Andrássy beszédének a 67-ki törvényekre, tehát Deák Ferenc halhatatlan művének szellemére vonatkozó részében? Mit tartott szükségesnek kijelenteni a 67-ki közjogi kiegyezésnek azon modern magyarázó ellen, kik a 67-ki kiegyezésből mindent ki akarnak magyarázni, csak hogy ne maradjon benne az, a mit Deák Ferenc abba bele lehelt: a közjogi maradványok és a közjogi állandóság? Hogyan bélyegezte meg a közjogi kiegyezésnek

azon „értelmezőt,* kik, mint Apponyi és rokonszemű szövetségesei, ugyan névleg a közjogi alapon állóknak hirdetik magukat, de a kik céljaikban, esz-közzeikben, modorukban és politikai tapintatlanságukban minden megtagadnak, a mi valaha csak Deák szelleméhez fűződött?

Megmondotta, hogy Deák Ferenc és Andrássy a 67-ki kiegyezést olyan műnek tekintették és tekintik ma is, a mely a Dynastia és a nemzet között három századon keresztül vívott küzdelmeket mind a kettőnek javára örök időkre eldönteni hivatva van; kijelentette, hogy ők a közös hadsereget olyan végleges közjogiintézménynek alkották, a melyhez az „értelmezés“ terén retorikai produktókat gyakorló Apponyisimus hozzá nem férhet; kijelentette, hogy a közös hadsereg intézményét értelmezni nem lehet, kijelenti hogy hazudnak azok, mert megtagadják Deák politikai bölcsességét, a ki állítja, hogy Deák csak opportunitási, célszerűségi okokból nem kívánt többet és csak ilyen okokból elégedett meg a közös hadsereg jelen intézményével. Deák szellemének megbecsülése az: feltenni róla, hogy ő, ha jobbnak találta volna a hadsereg ketté osztását, nem alkotta volna azt meg ilyen alakban. Éppen, mert belátta, hogy a kiegyezés folytán a Dynastia és a magyar nemzeti állam érdeke egy lesz ezentúl, és mert belátta, hogy az európai nemzetközi constellációban a Dynastia és a

magyar nemzeti állam közös érdeke csak hatalmas, egységes haderő által védelmezhető meg és végül, mert lehetetlennek tartotta, hogy a Dynastia és a magyar nemzeti állam érdekei valaha egymással szemben állhassanak, egyedül logikusnak a lehető legnagyobb haderőt az egységes hadseregben találta, a melynek a nemzeti állam védelme körüli hivatásával szemben alárendelt dolognak tekintette azt, hogy a jobbra vagy balra fordulás németül vagy magyarul történik-e.

Ez, mondhatni, a philosophiája Andrássy beszéde azon részének, a melyet mint a 67 ki törvényekre vonatkozó visszapillantást kell tekintetbe vennünk.

De, ha ugyan lehetséges, még maradványosabb becsül az, mit Andrássy a jövőbe való szakavatott bepillantás alapján a monarchia két önnálló hadseregére nézve mond.

Monumentális beszédével, a melyben az ugynevezett magyar és osztrák önnálló hadseregek intézményeit ad absurdum vezette, — kikergette a realis világ köréből azt a phantomot, hogy a magyar nemzeti államra nézve jobb és célszerűbb volna a külön álló hadsereg, mint a hatalmas és egységes erejű közös hadsereg. Kimutatta minden gyermek előtt is érthető alakban, hogy a külön parlamenteknek külön felelős hatályministerek, külön önnálló hadvezérek, külön önnállóan működő törzskarok milyen épületes dolgokra vezetnének, midőn pl. az egyik hadvezér azt mondaná,

A „PÉCS TÁRCÁJA.

A népmesékről.

Irtja és a pécsi kerébolók Önképző és Betelegelő Egyletében 1889. évi január 13-án felolvasa dr. KATONA LAJOS.

Az „Asiatic Journal“ 1883 évi (New Series. vol. II.) kötete egy benaresi mosonó elbeszélése után a következő mesét közölte: Tulisa, egy favágó leánya, ama forráshoz jó vizért, a melyben Basnak Dau, a kigyókirály ültette fel tanvját. A szép ifjú leány tetszelgve nézi magát a viztükrében. Egyszer csak megszólal a forrás ura és lakója s kérdi Tulisát, akare nejevé lenni. A lány atyjához utalja kérését. Az nem tesz semmi ellenvetést. Tulisát gyönyörű kastélyba viszik, a hol boldogul él egy ideig. Férje csak éjente látogat el hozzá. Ez idő alatt esetleg egy evetke életét menti meg a pászvü favágó-leány, a minek később még nagy hasznát fogja venni. Boldogságát irigylő anyósa s minden áru vesztére tör. Egy vén asszony belopódik hozzá a palotába s ráveszi, hogy kérdezze meg férjétől ennek nevét. Tulisa enged a kísértésnek; férje eszedevé inti: ne faggassa többé, de hába; végre

kifigy a kigyókirály túrelme s megmondja nevét kíváncsi feleségének. Már a on pillanathan megsemmisül a fejedelmi pompa, mely őket körül vette — s Tulisa imét a korábbi szegény favágó-leány. Ekkor segítségére jó a kis mokus, a melyet maga iránt boldogabb napjaiban leköleleztet, s azt tanácsolja a kesergőnek, hogy keresse fel anyósát, magával vive kobelón egy Huma-tojást, a melyet addig kell ott melengtetni, míg abból a csodálatos madár ki nem kel. Tulisa utnak ered s el is érkezik nagy sokára a kigyókirály anyjához, a ki először is azt kívánja tőle, hogy szedje egy edénybe ezer különönmű virág illatát. Jóllelkű méhecsék segítségével megteszi. Második kívánsága a szivtelen anyósának, hogy magvakból rendkívüli mesterséggel szép ékszeret állítson össze számára, a mit a már kétszer említett evetke tesz meg helyette. Ez alatt a Huma is kikelt tojásából s kivágja a királyné nyaka köré font kigyó szeméit, a mivel a kigyókirály lekölt varázs is megtörik s a szerelmesek immár mindörökké egymáséi lehetnek.

S most hagyjuk el a szent Ganga partját, a melyen százezreivel állanak a vegyülő hindu hívek, tologva, hogy az istenektől áldott folyam hullámaiba merülve, mentül előbb lemosassák bűneiket. Hagyjuk el a tündérmesék legtermészetesebb, ezt a természeti csodákban oly dúsgazdag

országot, a melyben a való-élet is annyi rendkívüli jelenséggel bővelkedik, hogy csupa varázslat közt vél járnai a más szegényebb föld szőlőre, ha ide ellátogat. Újünk föl a gondolat villámgyors szerkerére s teremjünk egy szempillantás alatt a szomszéd Barcs cigány erdejében, a hol szép holdvilágos nyári estén, vén tölgyek alatt, meztelen rajkók és tisztas dádék között, fölfordított teknőn ülve, illő bagónoráriumon mesélőt vásárlunk magunkurk s hallgatjuk a következőket:

Volt egyszer egy király s annak négy fia. A három idősb már hozott magának idegen országból szép feleséget, a legifjabb azonban még legényember volt s otthon várta a jó szerencsét. Meg is lelte egy nap az erdőn jártában, anint szomjasan egy forrás től hajolt s nagy ijedelmre egy gyémántkoronás kicsi kigyót látott arcába szökni a habokból. A kigyó elátkozott királyleánynak valjia magát s erősen belekapaszkodik a királyfi ajakába, a honnan, a mint mondja, addig le nem válik, a míg a herceg vele létszer meg nem esküszik. Mit volt mit tennie, az ifjunak, — megesküdt. Erre aztán a kis kigyó meghagyta neki, hogy ekkor meg ekkor és így meg így jöjjön el érte és vigye haza feleségül, a mit a királyfi meg is tett. Szüleik is belenyugodtak fiok sorsába, annál is inkább, mert a kigyó roppant kincset hozott a házhoz. A nászéjen a kigyó szörnyeteg a leggyö-

* L. Brockhaus Somadeva fordítása (Leipzig 1848) függelékében a mese német fordítását és Benfey Páncsantarájában (I. 256) ugyanannak kivonását.

*) A Huma gyakran emlegetett Phoenix-féle madár az indiai tündérmesékben.

hogy a muszkát így támadjuk, a másik pedig önállóan úgy intézkednék, hogy másként: vagy midőn egy nemzetközi complicatio esetében, a mikor egy agynak kell az eszmét megadni, és annak megfelelőleg tenni és intézkedni, négy törvényhozói kamara, két minister, hadvezér, két törzskar volna hivatva tenni és külön önállóan intézkedni.

Ki szenvedne e mellett? Ki más, mint szenvedett az ugynevezett függetlenségi korszakban három száz éven keresztül a magyar nemzeti állam. Es miért? Mert Kaas Ivor bpest-belvárosi képviselő és Apponyi Albert a hatalmas szónok, úgy akarják „értelem ez a” Deák Ferencnek a közös hadsereg vonatkozó alkotását.

Es mit mond végül Andrassy a jelenre vonatkozó kritikájában? Chauvinistáknak, tehát a magyar nemzet kárára indokolatlan túlzásokat hajhászóknak nevezi Andrassy Gyula azokat, a kik a közös hadseregben szereplő német nyelv miatt, és hogy egy pár száz intelligens magyar ifjunak a közös hadseregben egy kis németiséget kell elsajátítania, olyan eszeveszett hajszát indítottak meg ország-szerte.

Valóban: komolyan gondolkozó ember nem tudja minek bélyegezze azt, a mit a chauvinismus az utóbbi napokban producált.

A magyar nemzeti érdek, a magyar nyelv tekintélye megalázva, annak folytán, mert évenként vagy 500 intelligens fiatal ember, a ki 6 éven keresztül már tanulta a német nyelvet, egy kis derdie-das félet is tanulni kénytelen! Ezt mondják a chauvinisták! Ebben a hazában, a hol minden, de minden magyar, a hol magyar a törvényhozás, magyar az igazságszolgáltatás, magyar a közigazgatás minden ága, magyar a közoktatás minden iránya, magyar a tudomány, magyar a művészet, magyar a társadalom minden nyilatkozata, magyar a bölcsődal és magyar az Istenhez vezető szó is, ebben a hazában a nemzeti érdekek árulójának, sőt egy pár politikai suhanc

gaznak és becselennek akarta declarálni azt a kormány - férfit, magát a kormányt, sőt az országgyűlési többséget is azért, mert vagy 500 fiatal ember évenként kénytelen németül comandirozni, egy kicsit németül tanulni, de már e kevés tanulásról számot adni ismét magyarul van jogositva.

Ha ezen fanatikus chauvinisták ellen egy Andrassy Gyula lángostort fon, és kikorbácsolja őket a higgadt, nyugodt és itélmi képes magyar társadalomból, valóban halhatatlan érdemeihez még felejtethetetlen érdemeket is csatol.

Az európai szellemű magyarság csak hálával tartozik neki ezért.

Politikus.

A Ti-zakormány kabinet-reconstructiója.

Az ország közvéleménye a legörvendetesebb tudomásul veszi a kormány azon kiegészítését, melyről a hivatalos közlöny mai száma tesz jelentést.

Természetesen mi nem azon szempontból fogjuk fel a dolgot, mint a minden áron való ellenzékieskedés buzgó közleményei, a melyek a kormány kiegészítése által reájok nézve beállott kellemetlen helyzetükben azzal vigasztalják magukat, hogy ezen kormány kiegészítés az ellenzéknek a mult hónapokon keresztül folytatott támadásainak a következménye.

Legyen meg nekik az ő hitük; azonban mindenki tudhatja, aki akarja, hogy Tisza nem az az ember, a kit az ellenzék megpuhítani képes volna és a ki csak azért reconstruálta volna kabinetjét, hogy az ellenzéknek kedve teljék benne.

Minden komoly ember könnyen adhat magának számot a reconstructio okairól, a melyek nem állhatnak másban, mint abban, hogy a vehemens ellenzéki támadások daczára az ország reform munkája ne akadjon meg. Rendes parlamentarizmus viszonyok között az eddigi miniszterek is megállták volna helyüket. Objectiv parlamentarizmus tárgyalások mellett az ügybuzgó Fabinyi és Szécsényi is megfelelt volna. A személyeskedő ellenzékkel szemben azonban

az egyes tárczákélen phisikailag is teljes emberek kellenek, a kik a kiváló szakértelem mellett mint debatteurök is helyt fognak állani a lármozó ellenzéknek.

Politikailag véve pedig: a kormánypárt határozott megerősödése foglaltatik kiválóan abban, hogy olyan független gondolkozóú férfiú is, mint Szilágyi Dezső, Tisza kabinetjében tárcát vállalt. Ezen férfiról a leghevesebb animositas sem állíthatja, hogy más, mint a politikai meggyőződés vezetői a tárca elvállalásában.

Ez a meggyőződés nem lehet más, mint az, hogy a multa nézve nagyban véve utólagosan helyesli Tisza politikáját és a jövőre nézve e politika minden fontosabb feladata érdekében sikra szállani kész.

Másként Szilágyinak Tisza kabinetjébe való lépését értelmezni nem lehet.

Végül öröndetes ezen kiegészítés azért is, mert a legfontosabb igazságügyi alkotások most vannak napirenden és azoknak a józan liberalismus és józan haladás szellemében való megoldása tekintetében Szilágyi megdönt-hetetlen garantiát képez.

A büntető eljárás, a polgári törvénykönyv nagy művei Szilágyi nevéhez lesznek fűzve.

Wekerle a pénzügyi regeneratio mesterének, Szapáry pedig a földművelési fontos érdek buzgó szakemberének mutatta be magát.

Üdvözöljük a kormányt ujonnan szerzett erőihez és sikert kívánunk e kiváló erőknél — főleg az ország java, de saját dicsőségük érdekében is.

— **Ministerválság Romániában.** A néhány nap előtt kitört ministeri válság folyvást várja megoldását. De ez késik, s egyelőre nincs is kilátás a gyors és sikeres megoldásra. A szenatus elnöke, hogy a senatus tagjai köz uralkodó hangulatról tájékozást szerzhessen t magának, nyilatkozatot provocált, mely a válság gyors megoldása végett Catargi-kormány kinevezését ajánlja. A szenatus egyuttal megbizta elnökét, hogy e határozatot közölje a királylyal. Ámde Károly király óvakodni fog olyan pártot kormányra juttatni, mely Románia jól megfontolt

nyörűbb királyságyává változik, a kinek mellén a nap, hold és csillagok ragyognak. De minderről férjének a világrt sem szabad senkinek egy árva szót sem szólania, mert ha valaki rajtok kívül e titkot megtudja, akkor vége boldogságuknak. Az ifju azonban semmivel sem titoktartóbb a két előző mese hősnőinél s kibeszéli a dolgot édes anyjának, a ki másnap éjjel belopózik gyermekei hálószobájába, s a mint menyé átváltozása megtörtént, hirtelen megragadja a levett kigyóbort s bedobja a kandeló tűzébe. Erre az elátkozott királyságya feljajdul s kijelenti, hogy még csak egy napig kell vala várnia s akkor mentve lett volna. Így azonban csak akkor válthatja meg férje, ha rászánja magát a legretentőbb próbák megállására. Mindenekelőtt menjen a kuthoz, melynél találkoztak volt s tudja meg ott, milyen uton juthat ismét elveszett neje birtokába. A herceg fel is kerekedik s a kuthoz érvén, ott egy gonosz varázslótól először is azt a feladatot kapja, hogy a legközelebbi napfelkelteig irtsa ki az egész körülvevő erdőt, szántsa fel a földjét, vesse be s a másnap reggelig meg is érett gabona lisztjéből süssön neki új kenyereket. Ha nem tudja végrehajtani, soh' se látja többé feleségét. Természetfölötti segítséggel megoldja a másodikat is, a mely abban áll, hogy magától az Üdvözítőttől hozzon arany husvétit tojást. A menyország felé vezető hosszú útjában a vándorherceg először Nagy-Szerda, aztán Nagy

Csütörtök, majd Nagy-Péntek s végül Nagy-Szombat megszemélyesített s jólelkű vén anyóknak képzelt alakjaival találkozik, a kik egyuttal sógorasszonya a husvétit tojásért menő királyiúnak. Az említettek mind szívesen látják s egyre tovább utalják, míg végre Nagy-Szombat azzal biztatja, hogy legifjabb testvérök: Ujhöld-Vasárnap (Husvét) majd eljuttatja őt céljához. Ugy is történik. Az üdvözítő áldott jó szíve megeskis a retentő ut fáradaimával megküzdött ifju láttára s teljesíti kérését. Még saját-kezü bizonyítványt is mellékel a himes tojáshoz, hogy annak valódiságát minden kétség fölő helyezze. A második kívánságát is teljesítve látó gonosz varázsló szeme rögtön kipattan mérgében, az egymástól sokáig elválasztott házaspár pedig újra egyesül; csakhogy időközben a halandó férj töpörödött aggyastánná lett, a min aztán úgy segít mesékn, hogy a másvilágra szállítja hű szerelmeseinket, a hol hervadatlan ifjuságban virulnak mindketten s nem ismernek többé sem bajt, sem bánatot.

Érdekes e mese egyéb tekintetekon kívül már azért is, hogy itt a két főszerep, a többi lényeges vonás megtartása mellett, ki van cserélve. Hogy e nevezetes változás daczára mégis mind a három helyen ugyanazon mesével van dolgunk, azt e rövid kivonatokkal is eléggé igazoltunk vélhetem. Még feltűnőbbek lennének a hasonlóságok, ha a részletekre is kiterjeszkedhet-

tem volna, a melyek tárgyalását azonban e felolvasásom szűkre szabott kerete meg nem engedi.

E három jellemző változaton kívül sorra vehetnénk még vagy másfél százat. E helvett elég lesz itt, ha csak egy kis földrajzi áttekin-tést adok a példálul választott mese elterjedéséről. A kezem között lévő gyűjtemények — és a régebbi olvasmányaimból készített kivonatokban az Eros és Pszche themáját, az említett három kívül, 124 mese képviseli. Ezek közül, hogy a román népeken kezdjem a sort, — a francziákra jut 8, az olaszokra 34, a mely feltűnően nagy számnak magyarázatul egyrészt azon körülmény szolgálhat, hogy Olaszországban páratlan szorgalommal gyűjtötték s gyűjtik még mindig a népmeséket, másrészt pedig saját, épen ez irányban részletesebb és behatósabb tanulmányaimnak köszönhetem, hogy e földön volt legdúsabb az aratásom. Portugál mesét e címhez három ismerek, közöttük egy braziliat is, a mely azonban elég közel áll európai testvéreihez. A Pyrenék francia és spanvol lejtőin honos és az innen s túl lakó nép közt átmenetet képező katalánok is járulnak legalább egy változattal ahhoz a tarka bokréthoz, a melyet 24 különböző nyelvű és az egész földgömbön szerteszet s néptől néptől ősszehordanom sikerült, s a melyhez az oláhok meséiből is kerül 2 virágszál. A germán népekre

érdekeivel homlokegyenest ellenkező orosz-barát politikát szeretne inauguralni. Azt hiszik, hogy a király Rosettit fogja újra megbízni a ministerium megalkotásával. Csak az a kérdés, fog-e Rosetti eljárni tudni e megbízásban?

Az előbbi kormány főállása, mondhatni megalakításának első percéfől fogva, fenyegető volt. Azok a heterogén elemek, melyekből a volt kormány meg volt alkotva, békkéséggel egymás mellett meg nem férhettek, s csak egy egyéb iránt csekély jelentőségű okra volt szükség, hogy a győnge szerkezetet teljesen megbontsa. Az igazságügyminiszter több rendbeli bírsí kinevezéseket akart eszközölni, melyekhez azonban a ministerianus megtagadta a beleegyezést. A derék miniszter azonban, ki az egyszer benne megfogamzott szándékot eljeleni sehoggy sem akarta, nem vesztéte bátorságát és elment a királyhoz és ámitással kieszközölte az uralkodó beleegyezését és aláírását. Természetes hogy ebből nagy botrány támadt. Az első áldozat maga a kormány volt, mely sietett beadni lemondását. E lemondás el is fogadtattott, s most dolga van a királynak, míg alkalmas emberre akadhat, a ki a kabinet megalkotására képesnek bizonyulna.

Az alatt Románia folytatja hadi készülődéseit. A kamara ápril 1-én szavazott meg 15 millió frankot erdítési célokra. Ez alkalommal Manu hadügyminiszter hosszabb beszédben kifejtette az erdítések feltétlen szükségességét. Kérte a kamarát, hogy adja meg a szükséges eszközöket arra nézve, hogy a hadi munkálatok minél előbb befejezhető legyenek. Ezt kívánja a lakosság érdeke és az ország biztonsága.

Pécs várost illető vasúti dolgok.

Jól informált oldalról veszzük a következő sorokat:

A milyen mértékben szaporodtak a fumei kikötők s ezzel tengeri kivitel kereskedelmünk érdekében hozott áldozatok, oly mértékben érezte közlekedésügyi kormányzatunk minöböbök annak szükségességét, hogy az ország fővárosa s közve a magyar államvasutak vonalait az igényeknek megfelelő összeköttetésbe jussanak Fin néval, másrészt pedig a magyar államvasutak északi vonalait annak déli vonalával. Minthogy azonban a budapest-pécsi vasútnak adott engedélyokmány alapján, melyhez a társulat szigoruan ragaszkodott — semmiféle engedelményeket nem lehetett a budapest pécsi vasúttársulat részéről kieszközölni, a közlekedésügyi ministerium, melynek jelenlegi feje az engedélyokmányt bizonyára szorgosabb feltételekhez kötötte volna, arra érezte magát indítva, hogy ezen a mai viszonyok közt tarthatlan állapotnak minden áron véget vessen.

A mi a közlekedésügyi ministeriumot elkerítette, az a nevezett társulati üzletigazgató-ságunk szükkebbi esökönös és akadékoskodó magatartása volt, melyet a ministerium kívánataival szemben tanusított.

Midön arról van szó, hogy a budapest-pécsi vasútnak „személyeket is szállító” vonatainak menetsebessége csak valamivel fokoztassék. az igazgató-ság mindenféle üres ellenérvekkel állott elő s akadékoskodásával az államnak több ezer frtnyi kiadást okozott.

Első sorban a társulati üzletigazgató-sága volt az, ki tudva, hogy a mondott kívánalmak teljesüléséről a ministerium le nem mondhat s más tekintetekben is egy bizonyos kényszerhelyzetben van, arra számított, hogy a vasut majd minden áron megváltatik.

A kormány látva, hogy a társulattal nem boldogul s tudva, hogy budapest-pécsi vasutat csak az engedélyezési törvény hatálybaléptétől számított 30 év lefolyása után válthatja be s akkor is az engedélyokmány 18 §-ában foglalt megállapodás folytán talán igen drága áron s tudva továbbá azt is, hogy a vasut évi magas bevételre ilyen üzlethez és mellett 11500 frtra egyhamar nem fognak emelkedni, a mikor ugyanis a személyvonatok járátása követelhető leandott volna, egy budapest-zákány-báttaszéki vasúttal Kaposvárnál összekötő vasut építése érdekében kezdett mozogni. És sikerrel; csakhamar alakult egy consortium. élén egy tekintélyes bankkal, mely a budapest-fiumei forgalomnak részükre leendő biztosítása mellett késnek nyilatkozott a mondott vonal azonnali kitépitésére.

Lette erre nagy szüköles a budapest pécsi vasútnál, mely a terv megvalósítása esetén, mint-hogy az új vasut a budapest-pécsivel mindvégig parallel lett volna, csakhamar bead atta volna a kulesot részvényeseknek.

A társulat tehát most szép illedelmesen és alázatosan bekopogtatott Baross ministernél, mondván, hogy hiszen ök nem azok a fene gye-rekek, mindennek csak Thaly az oka.

Baross gondolván, hogy adj uram istenen vasutat, de mindjárt, szóba állott az ajánlatte vökel s hamar meg is alkudott velük. Az állam az engedélyokmány 25. §-a alapján kibocsátott részvények és elsőbbségi kötvények névleges értékeben, vagyis 15.700.000 frtért veszi át s illelve biztosít ezen összeg után a részvényeseknek 5%-nyi járadékot, a mivel egy a kis részvényesek valamint különösen a nagy részvényesek: Hertz és társai meg lehetnek elégedve. A „nagy részvényesek” csak részben esalódtak számításban, hanem a director, a diabolus rutae az tejjesen felsült: lévén Barossnak első feltétele, hogy Thaly pusztuljon, s pusztul is s most valahol helyi érdekű vasutakat építő consortium alakításán elmöködik. Pécs város Thaly eljelenés a legöszintöbben örülhet; gárdájából ez év vége felé még néhányan követni fogják öt; ezeket sem fogják sajnálni.

A budapest pécsi vasúton tervezett új menetrend valószínűleg már f. é május hol elején fog életbe lépni és pedig azon menetrend, melyet a pécsi kereskedelmi és iparkamara ajánlott s illelve választott ki a magyar államvasu-

tak igazgató-sága által közölt menetrend-tervezetek közül. A fennforgó viszonyok és körülmények közt annál megfelelőbb menetrendet nem lehetett megállapítani, mert először tekintettel kellett lenni a már meglevő összeköttetésekre, másodszor pedig a budapesti központi pályaudvar vonatközlekedési viszonyaira. Fognak ugyan akadni, a mint már akadtak is — kik gáncoskodni fognak, hanem hát ezeket nem fogják az egész hazai vasúti menetrend szervezete megváltoztatni.

A mohács-pécsi vasút sem állami üzletkezelésbe nem lesz véve, sem pedig államosítva illelve bevitlva. A kormány számításba az eddigi törlesztési évjáradékokat, 4 1/2 millio frtot kínált a Dunagőzhajzási társaságnak” beváltási ár fejében. Ezt a nevezett társaság nem fogadta el, mert ily áron szánlva a pályát, az pusztán mint szénszállító vasút is bőven kifizeti magát. A Dunagőzhajzási társaság mint a mohács-pécsi vasút tulajdonosa s a közlekedésügyi ministerium közt a mohács-pécsi vasút vonatainak a Budapestről Pécsen át Eszékre induló vonatokhoz való csatlakozása ügyében tárgyalások folynak, melyek mire e sorok megjelennek, talán be is fejeztettek.

A pécs-barcsi vasútnak — mely állami üzletkezelésbe megy át — ezentul a bécsi forgalmat illelve, valószínűleg igen alárendelt szerepe lesz a mennyiben minden intézkedés oda mutat, hogy Pécs és vidékének Bécs felé irányuló forgalma a pécs-budapest és budapest-pécsi irányba terelítetik. Gondoskoltva van azonban, hogy ez ránk ne csak hogy hátrányos ne legyen, hanem minden tekintetben előnyöket nyújtson. Így noha közel 100 km.-rel hosszabb az út Budapesten át Bécsbe, mint Kanizsán át, mégis 9 óra s néhány perc alatt lehet majd az utat Bécsbe megtenni s a viteldij is jóval olcsóbb lesz, mint Barcs és Kanizsán át.

Összehasonlítva a budapest pécsi vasút maximal tarifáját az államvasutak tarifájával, mely-k most a budapest-pécsi vasúton is alkalmaztatni fognak, azt találjuk, hogy a helyi díjszabás 20—20 %-kal olcsóbb lesz, a differencialis tarifák pedig még ennél is jóval nagyobb leszállítást hoznak kilátásba.

A pécsi indóház tervét már régebbben átvette a közlekedésügyi ministerium a budapest-pécsi vasút igazgató-ságától. A ministeriumban most az eddigelő a városi indóházak parodiáját ismert pécsi indóház kibövitésének és átalakításának tervét foglalkoznak.

Sem Pécs, sem Győr nem kapnak üzletigazgató-ságot, hanem egyelőre Budapestén szerveztetik a „dunántuli államvasutak üzletigazgató-sága.” Pécs egy 20—25 hivatalnokból álló

terve át, a németeket 14, a norvégokat 2, a velük legközelebből rokon izlandiakat valamint a dánokat 2—2 s a svédeket 1 mesével látjuk bevegyülni a karba, — míg a szlávok közt az oroszok 1, a szerbhorvát szomszédok 6 és a lengyelek 1 változattal szerepelnek. Hogy kivált itt még sok fel nem füzött drágagyöngy vár a kutatóra, azt mondom se kell annak, a ki a szlávok ki nem aknázott mesekincseiről a már közölték után magának megközelítő fogalmat alkotott. E roppant kiterjedésű néptörzstől egyfelől a lithvánokhoz vezet az indogermán népek közötti rokonság szorosabb kötéleke, másfelül pedig az ujgörogökre esik tekintetünk, ha figyelembe veszzük, hogy Leonidas és Perikles utódait a közös vallás és a török igránok száza-dokon át közös viselése szellemi, — a nagy-mérvű vérkeveredés pedig testi atyafiságra is hozta a délre származott szlávokkal. Nem esoda, ha az itt számításba jöhető lithván és 12 ujgörog változat, egész az apróbb részletekig legközelebből érintkeznek a megfelelő szláv mesékkel. Ugyanezek befolyását mutatja az a 8 magyar és 1 oszmán-török variáns is, a mely e csoportba tartozik. A minket itt legmelegebben érdeklő honi mesék közül kettőt Merényi Dunamelléki — (I, 128, és II, 1. 1.) egyet ugyan annak Eredeti Népmeséiben (I, 1. 1.) kettőt Gaal gyűjteményében (35. sz. és II, 4.)

egyét Erdélyinél (II, 3) és kettőt a Nyelvtör évfolyamaiban (II, 233 és I, 330) találhat az, a ki legalább e hozzáférhetőbb forrá-okra nézve netán ellenérzini önjaita adataimat.

Megemlékezzem még Europa két elszigetelva álló kis törzsének, a baszkok- és bretonoknak egy-egy szinén ide sorolandó meséjéről, — átkelhetünk Azsába, a hol India, a mesék klasszikus földje igréri a legbőségeseb szüretet A jevzékembe vett 8 hindu változat közül egy a Pancatantra (= öt könyv) című világhírű s már a középkorban minden európai s a legöbözbb ázsiai néphez eljutott gyűjteményben, tehát a népmesék egyik legnevezeteseb irodalmi forrásában lelhető. Egy másik a Szinhászana-dvitrinika (= a trón 32 elbeszélése) szintén igen régi keretes regefejtésben, egy harmadik pedig a XII. század folyamán Kaszmir földjén élt Szomadeva Kathászariszágára (= mese-folyamok tengere) című költeményben foglaltatik. Négy további újabb időben jeleztek fel a nép ajkáról Bengálban s végül egy ép úgy mint a fent között benareszi változat, az Asiatic Journal 1833. évi folyamában látott napvilágot. Az utóbbi meglepőn hasonlít s még közelebb áll az előbb kivonatban elbeszélte barcsi cigány-meséhez, mint a Tulisza története. Míg ugyanis a favigő leányának és kigyókirálynak egybekelését tárgyaló benareszi mese különösen bekezdése, valamint a Huma-

tojas részlete és záradékának egy vonásával, t. i. a gonosz varázs okozója szemeevilágának elvesztésével csatlakozik szorosabban a Drávamelléki oláheizigány változathoz, addig ennek az ide tartozó mesék nagy többségétől való leglényegeseb eltérése, u. m. a nő és férj szerepének megcserélése is teljesen megtalálható az utóbb említett másik indiai recenzióban. — Indiából, — az igaz, nem egészen a népies hagyomány, hanem már inkább a könyvirodalou utján, a kalmdkokochoz vezet sétánk, a kiknél egy hindu könyvnek, a Vetalapanca vinzati (= a siri szellem 25 elbeszélése) átdolgozásával s ebben a többi közt meséknek egy változatával is találkozzunk. Mondanom se kell talán, hogy az Ezeregy éj öriási tárházába is bekerült egy teljesen felvett themánukhoz szölvö darab, azt nem is tekintve, hogy e legnagyobb rész indiai eredetű mellékágakból táplálkozó hatalmas perzsa arab mese-folyam számos más fejezetében, más motívumokkal összeszöve is akad egy-egy jellemző vonás, a mely szintén idevonatkozó reminiscenciának tekintendő.

Afrika kontinensén még nem sokat kereskedhetik a hasonlító mese vizsgálat. A fekete világrész népköltészetéből csak a legújabb időben került közközre egyikét adalék s az is többnyire az álatmese birodalmát gazdagítja. A mi idevonatkozót s területen eddig feljegyeztek, azt alább más összefüggésben emlitjük fel, mert

forgalmi főnökséget kap. Az északi forgalmi főnökség minden valószínűség szerint feloszlatatik s illetve a pécsivel egyesítetik. Az a consortium, mely a fentemlített budapesti kaposvári vonal kiépítése céljából volt alakulóban, most a baja báziszéki áthidalás tervével foglalkozik.

Egy szegszárdi érdékeltség által felvetett s a ministeriumnak már tudomására jutott ezen terv, hogy a rétszilvás-szegszárdi vasút Mohácsot át építtessék ki Baranyavár-Monostorig, a ministeriumban határozott ellenzésem talán. Nem is lenne értelme annak, hogy az állam önmagának építsen egy versenypályát. Azonban Szegszárdnak a háttaszék-zákányi vasutal való összeköttetése (pl. Bonyhádnál) kívánatos volna s ezen terv megvalósítására lehet is reményt táplálni.

Biztos kijelentés van arra, hogy a budapesti pécsi vasútnak az állam által való tényleges átvétele után — valószínűleg pünkösd felé — Baross minister egy napra Pécsre jön.

H I R E K.

Rendjelviselési engedély. Öfelsége a király megengedte, hogy Teinmann Viktor ezredes, a helybeli 10-ik sz. huszárezred parancsnoka a porosz királyi koronarend 2-od osztályát Felsmann Adolf ugyanezen huszárezredbeli százados a porosz kir. koronarend 3-ad osztályát, s végül szirmab-szenyői Szirmay Oszkár szintén ezen huszárezredbeli főhadnagy az említett 4-ik osztályát elfogadhassa és viselhesse.

Kegyeletes adomány. A Antal Pál siklósi főszolgabíró — neje halálának kegyeletes emlékére — 400 forint alapítványt tett jótékony célokra, és pedig 200 frtot a Siklóson felállítandó kisdóvó-intézet alapítójának, 100 frt az ottani tüzoltó-egyletnek, 100 frt pedig a siklósi szegények közt valláskülönbség nélkül foglósztatni.

Áthelyezés. Kőcsön Lajos a helybeli adófelügyelőséghez beosztott pénzügyi fogalmazót, a m. kir. pénzügyminiszteriumhoz fogalmazó minőségben áthelyeztetett.

Az egyházmegyéből. A halálozás folytán megürült keszthelyi plébániára administratorul Zsuljevics Márton pécsbudaikülvárosi segédlelkész és hitoktató küldetett. Vaiszlóra pedig, miután az ottani plébános buzamos idő óta betegeskedik, egyelőre kiegészítő G o s z t o n y i Jenő úrnásis rendeltetett.

nem tartozik sorosan ide s egy egészen új kérdés felvetésére fog alkalmat nyújtani. De van Afrika mellett egy kis földdarab, a melyhez engem személyesen többoldalú érdeklődés szállal fűznek s a melynek egy pár szeretetreméltó lakója iránt igen le vagyok kötelezve. Érttem M a u r i t i u s t, „az indiai óceán gyöngyét”, a mely még ma is francia kézben lévő testvérével, Reunion (az előtt Bourbon) szigettel együtt 1810-ig politikailag is oda tartozott, s a hová még most is vonják népességének színjavát a közös nyelv és a meleg rokonkérés hatalmas tényező. Mauritius, jóllehet már közel 80 éve birják az angolok, még ma is szívvel lélekkel francziának vallja magát s a francia nyelv egy érdekes hybrid-alakulata, nem pedig az angol az, a mit a másfajú és — színű lakosság nagy tömege e szigeten (ép nyit minden francia vagy volt francia gyarmat területén) beszél. Ez a K r e o l, vagyis ez esetben néger-francia és madagaszkári — fr. keverék — nyelv, speciálisabb tanulmányaim legkedveltebb tárgya, hozott engem közelebb ismerettségbe Mauritius szigetével és annak egyik legedrekből fiával Baisac Károlyival, a ki több kiváló-becsű műve után tavál egy szép kis elzevir kötetet örvendeztette meg a népies-hagyományok kutatóit. Ennek a könyveskének legjava részét az a 28 meséből álló exotikus virágfűzér alkotja, a melyet B. még épen a legjobbkor, vagyis már a közel jövőben bekövetkeztető kihalás előtt, válogatott össze, hozna rendkívül tanulságos népköltészeti termékeiből. Eros és Psyche történetének e 28 mauritiusi mese között is van egy változata, a mely fölrre nem ismerhetőleg indiai eredetűnek vallja magát s legközelebből az említettem bengáliai mesék kettejével (Stokes 25. sz. és Lal Behari Day 8. sz.) érintkezik, Alighanem az indiai kultik hozták magukkal a kik 1842 óta folyton növekvő mértékben árasztják el Mauritius s ma a sziget lakosságának mintegy 68%-át képezik. (Folyt. köv.)

A budapest-pécsi vasút államosítására vonatkozó szerződés aláírták. Ennek következtében az igazgatóság április 17-én rendkívüli közgyűlést hív össze, hogy a szerződést jóváhagyják s az igazgatóságot a társaság elsőbbségének konverzójára felhatalmazzák. A szerződésnek visszafelé ereje van s az átvétel január 1 től számít. A részvényesek adómentes s a budapest-pécsi vasút vonalaira bekebelezett 5%-os jradékot kapnak és azonkívül a tavalyi osztalékot is megkapják, mely valószínűleg 15 frtot fog tenni és a konverzóból eredő hasznát bizonyos levonások után szintén még ők kapják meg.

Szaváló előadás. Szakáll Antal ismert nevű recitátor szombaton 13-án a keresskőd ifjak egyesületében este nyolc órakor Schakespeare előadást tart, melynek műsora: 1. A dalnok bűja Arany Jánostól. 2. A beteg és az orvosok (humoros költ.). Gregusztól. 3. A kevlári bűcú Haimetől. 4. Shakespeare III. Rikhard Jago és Othello két fejletene, Desdemone megölési jelenetével. (Recitatio.) 5. Despartur ur (humoros monolog) Jules de Marthold után. Gabányi fordításában. 6. Bence diák, (humoros felolvasás.) Tadó által magyarosítva. 7. „Haramiák” jüböl Mór Ferenc nagy jelenete. (Recitatio.) Kezdeté pontban 8 órakor.

A kiállítási nagy bizottság utolsó ülése kedden d. u. 4 órakor tartott meg a városi közgyűlés termében Kardos Kálmán főispán elnökelete alatt. Nádassy Kálmán kir. tanácsos kiállítási elnök előterjeszté a végadókat, melyek szerint a kiállítást márcz 22-ét vált 1451 kiállító, ezek közül kapott: állami ezüst érmét 23, 4. bronz érmét 37 és 3 tanocuz, kiállítási érmét 487, díszoklevelet 113, dícsérő oklevelet 192, elismerő okl. 153, emlék okl. 27, összesen 1032; közreműködőknek díszokmányt adott 125, pénzbeli jutalmat kapott 28 A képművészet társulat a kiállításon 12 képpel vett részt. A bevétel volt 35433 frt 22 k, a tiszta föltsleg 6500 frt és ezen felül 1000 frt a városnál, mely alapítványul benthelyeztik A 6500 frtra vonatkozólag a végrehajtóbizottság javaslata hogy az felerészben ipari, felerészben gazdasági és földij alapul szolgáljon az egyik pécsi, a másik baranyamegyei származású ifjú részére, amannak oda-ittélésében a pécsi iparkamara, emezében a baranyamegyei gazdasági egylet határozván. Sziebert Nándor indítványozza hogy a 6500 frtból a kertészegylet is részletessék pár 100 frttal, mint amely rozst anyagi helyzetben van és a kiállítás sikeréhez oly sokkal hozzájárult. Támogatta e felszólalást W a r g h a Jozef, ellene szólottak S e v László, A i d i n g e r János, R a t h Mátvás és N á d a s s y Kálmán, mire a javaslat elfogadott Engel József azon indítványával, hogy a két ösztöndíj egyformán odaítélhető legyen pécsi, vagy megyei származású ifjunak. Ezután N á d a s s y Kálmán megkiszánta a főispánnak a jó vezetést kívánva, hogy meg sokáig legyen a két törvényhozás élén, megköszönte a város tanusított áldozatkészségét és a saját támogatását. — M e n d l i k Agost apát-plébános meleg szavakkal emlékeztet meg Nádassy hervadhatatlan érdemeiről, kívánva, hogy öt családja s a hazájáért az Isten sokáig őtessen és miután meg Kardos Kálmán főispán is elismeréssel emlékezett meg a kiállításból a városra háruló erkölcsi és anyagi sikeréről, az ülés véget ért.

Halálozás. Hamerli Mihályné, született Rónaki Teréz a hó 9-én — hosszas betegség után — 45 éves korában elhunyt.

A „Pécsi Dalokszoru”-nak a színház alapjárva f. h. 7-én tartott estélye, rendkívül jól sikerültnek mondható. A szakértelemmel és izléssel összeállított program minden egyes pontja a szép szímban jelenlévők által általános és megérdemelt tetszést aratott. A műsort Kotzbeue egy felvonásos vígjátéka a „Fogoly” zárta be, melyben a műkedvelők ügyes játékaival az igaz tetszést keltek. Különösen jól feleltek meg feladatuknak nem könnyűsleges szerepekben S p e r l Józsa k. a. (nana) és S c h w a r z Fani k. a. (Lujza) és L a n d g r a f u r (Perey) Röviden mondva: az estély nem csak hogy kedélyes, de anyagilag is sikerült és szép kis összegeskével gyarapítja a színház alapot.

Magyarosodó Község. A kies hegyháti járás helybeli plébániájához tartozó német-ajku Kaan fiokközség lakói buzdulva a gyógyiak hazafias példáján, múlt hó végén egyhangulag megválasztott tanítójukat Bató Antalt, különösen

arra kérték, hogy minden igyekezetét gyermekeik magyarosítására irányozza, hogy ők is megtanulhassanak magyarul. Minden esetre dicsérettel jela az a hazafis árzületnek, és zengetes állami nyelvünk elsajátítása utáni vágyának, midől tanulhatnának a magyarokbeli többi idegen ajku községek lakói is. Mint értesülünk, a község magyarosodási törekvésének buzgó előmozdítója V i d á k József plébános, ki sikeres lakikészítési ténylekedésében összehangatosan a hazafis árzület ápolására is kiváló figyelmet fordít.

Egyházi ének művelés. Örömmel konstatalink, hogy az ágoston-téri iskolában az isteni tisztelet emelése céljából a növendékek kétszázalnu egyházi énekeket tanulnak, mely siker előrelésében az oroszlanrész, minden esetre az ének oktatással foglalkozó férfi- és nőtanítóké a kik fáradságot nem kímélve irányoznak az isteni tiszteletnek minál ánnapossabb színt kölcsönöznöni. Elismerés illati ezért A i d i n g e r János polgármester és iskolaszéki elnökök is, ki ezen ügyvel sem voltak meg pártfogását és jó akaratát hanem a tanítókra mindig buzdítólag hatva s minden nemű törekvésekben őket támogatóva, az egyházi énekek kultiválásának elősegítése szempontjából, a testületnek kérésére egy fizsármoniumot is szerzetett be, mely hangszerek beszerzésére által tetemesen megkönnyítette az ének tanítás ferasztó munkáját.

Felirat Fabinyhoz. Fabiny Teofil igazságügyminister tárefija vezetésével végleg megválván, a pécsi törvényesek esztörtékön d. u. 3 órakor tartott taljas tanácsülésében, melyben S a v e l Kálmán szép beszédben emlékeztette mag a távozó minis-ternek igazságügyünk javítása körül szerzett érdemeiről és különösen a pécsi törvényesek irányában számos alkalommal tanusított rendkívül szives jöndulatáról, kitüntetve a törvényesek egyes érdemes tagjait és a mi föl lehetővé téve, hogy Themisnek nálunk az addigi kényvalmatlan és alkalmatlan épület helyett díszes, a kor igényeinek teljesen megfelelő palota emeltessék, a törvényesek egyhangulag elhatározta, hogy a minister távozása felélti őszinta sajnálatát és számos érdemű máttárválást feliratban fogja elismerni és kifejezni.

Jour fix. A „Pécsi Dalárta” szombaton a sörház termében házias kedélyű mulatógot tartott, mely alkalommal önmagának énekelve több dalt adott elő. Jelen volt az egylet elnöke Aidinger János, Smekél Manó ezredes és többen. Ny magán jelleget társas összejövételt minden hában tart ezentúl a dalárta, melynek célja a régi kibitűn darabok felelevenítése és az egyleti élet élénkebbé tétele mi által a tömörebb ésszetartás is előzotatik.

Prímicia. Csütörtökön tartotta a Kaposvári nagy templomban első miséjét G o s z t o n y i Jenő újonan felszentelt pap, boldogult Gosztonyi János telekönnyvezető fia, a mely igen nagy szánu híjatos és díszes közönség és az új pap rokonsága plenumának jelenlétében ment végbe. Az egyházi beszédet a pap hitvátsáremel C s á n y i Ferenc kaposvári káplán tartotta remek stílusban és magható előadással. — Misa után öv. Gosztonyi háznál lakoma volt, melyen számosan jelentek meg. Üdvözöljük az új lelkipásztort és pályáján kívánunk neki sok sikert, boldogságot!

A tolnai ref egyházi megye főjegyzőjévé Tóth Károly duuna-védgát-társulatú mérnök választott meg.

Új gyorsvonat rendez be a déli vaspálya-társaság Bács Kanizsa-Pács-Eszék között. Így írja őt a „Zalamegyei Közlöny”.

Nyugalomba! Szedressy Adolf nyugalmazott mohácsi kir. jászabíró Mohácsról Bajra költözött, hogy családjá körében töltse el hátralevő napjait, hova őt az ismerősök és barátok jókívánatai kísérik.

Hangverseny Dárdán Hogy miként lehet a kisvárosi egyhanguságot is élveztetessé tenni, arra példát ad a dardai ur zeneegylet, melynek elnöke és működés tagja Dr. Kiss Emil karmester Stefán Péter tanító, tarok: K r a m b e r g e r Ödön telekönnyvezető. R a p u n Aladár szolgabíró, (első hegedős) F o g l i e s J. N. Raditz, B i e z ó. S c h ö n b e r g e r Sámuel és Friedman takarékpanztári könyvvívő, ki egyuttal ügyesen kezeli a czimbalnot. Ezen életrre való egylet, minthogy jeles zenészei vannak, minden negyedében tart hangversenyt. F. hó 3-án szintén igen sikerült estélyt rendeztek a következő műsorról: 1. Anna polka Stefán Pét rtől; 2. Válogatott magyar dalok gyűjteményéből több darab; 3. Egyveleg

összeállította Dr Kis és Stefan Pátar; 4 Seufzer Walzer Iránovicstól; 5. Liliom langvolka Stefan Pértől; 6. Szabadkérnem négyes Stafántól. A hangverseny kitűnően és minden váratlanul felül sikerült, különösen a termékeny zeneművész karmester részéről zais ovatióban.

Sorsjegy tulajdonosok figyelmébe. Ausztriában a napokban lépett életbe az új sorsjegy törvény, mely szerint a magyar országai állami sorsjegyek minden akadémiánálki forgalomba hozhatók Ausztriában is; ellenben a magyarországi magán sorsjegyek, melyek 1889. március eleje előtt bocsátottak forgalomba tovább is forgalomban maradhatnak s ott adás-vétel tárgyát képezhetik, ha tulajdonosuk az osztrák bélyeg hivatalban 30 nap alatt bélyegmentesen felülbilyegzteti. Ilyen sorsjegyek: a magyar járólagbank nyereimény-kötvényei a budai. „A-sz. sz. Koglevich — magyar vöröskereszt-egyleti — s a hazillika sorsjegyek. Az Austria Magyarországban kívüli sorsjegyek ugyanezen feltétel mellett maradhatnak csak forgalomban mégis ezek felülbilyegzése a III fokozatu illeték alá esik. Ilyenek a török sorsjegyek, a szerb 100 frkos sorsjegyek, a szerb dohány sorsjegyek, az olasz vöröskereszt-egyleti sorsjegyek stb. — Az új bélyegzett sorsjegyek, miután számuk korlátozott, rövid idő alatt tetemesen magasabb árfolyamot szokott elérni s így ajánlatos, hogy a tulajdonosok sorsjegyeiket felülbilyegztessék, mert esetleg tetemes nyereséggel adhatnak túl ilvencsen a olcsón vehetnek hasonló, de nem bélyegzett sorsjegyeket.

A színház-építő bizottság vasárnap d. e. 10 órakor ülést tartott, hogy, miként Krasznay Mihály kir. tanácsos elnök megnívó beszédében jelzi, a gyűjtés eddigi eredményéről tájékoztassék, megnívóztatására az adakozónak és serkentésére azoknak kik eddig még nem adoztak. Az elnök különösen kiemelte a megye állandó választmányának áldozatkészségét és nekik a bizottság nevében elismerését fejezte ki, mely kijelentés lelkes álljanzással fogadtattott. Ezután bejelentették az eddigi gyűjtések. Kiadottak 207 gyűjtő iv és ezek közül 20-on aláíratott eddig 7370 frt, mely összegből készpénzben befolyt már 2098 frt az eredmény, mely rendkívül kedvezőnek mondható árvendület tudomásul vétetett. — A bizottság elhatározta, hogy a színház-alap javára nagyobbszámú tavaszi mulatságot rendez, e célból Buhreg Antal elnöklete alatt egy bizottság küldetett ki, melynek tagjai: Bartoságh Imre, dr. Egry Béla, dr. Toldy Béla, Banyovszky Manó, Piacsek Gyula, Schneider István, Várady Ferenc, Haksch Lajos, Lenkei Lajos, Feiler Mihály, Bolgár Kálmán, dr. Krasznay Miklós, Schlauch Imre, dr. Gerece Páter, Sziabert Nándor, Perczel Béla, Liszky Bálint, Kaufér Sándor, dr. Zöld Sándor, Reberics Imre, dr. Nemes Vilmos, Egry Dezsa. E bizottság fel van jogosítva magát kiegészíteni. Az önnepély emelésére az athlétikai club is meg fog kerestetni és nincs benne kétség, hogy a megkeresésnek a club engedni fog.

Fólvások Német-Bolyban. Útvalászik: a fólvások iránti rokonszenv mindenképp kezd közkedvelté válni nem csak nagyobb városokban, de még kisebb községekben is, melyeknek tanulságos előnyét az egyszerű polgár is átérzi. Német-Bolyi levelezőnkől vasárnap értesítést, hogy az ottani, buzgó tevékenységéről ismert plebánus: Strauchler József az unalmas téli időnyt felváltotta arra, hogy híveinek kellemesen szórakoztató tanulságos fólvásokat tartson, melyeket azok mind tömegesebben meghallgatni el nem mulasztottak. Mult vasárnap szintén igen érdekes themáról olvasott föl az iparos testület gyűlésén, melynek tárgya az iparfejlődés története volt, tekintettel a régi céhrendszerre, azok vérszentjeire és színeire. Az egy órán át tartott értekezést a nagyszámú hallgatóság feszült figyelemmel hallgatta és öröme hálás köszönettel adozott szeretett lelkésznének a polgárság. Egyuttal újra fölkeretett ily nemű folytatódó fólvásokra, mire a plebánus ur újabb vállalkozva, megígérte, hogy tekintettel az alakuló falban levő kath. legényegyletre, Kolpingról a legényegyletek első harcosáról fogja azt megtartani.

Megei közgyűlés. A hétfői megei közgyűlés csaknem egyedüli érdekességét a választások adták meg, ezeknek lefolyása is azonban a lehető legsimább volt, A kijelölt bizottság,

melynek tagjai: Dr Feszty Károly, Ifj. J. Szezenszky Ferenc, Nádaszy Kálmán, Siskovich Tamás, Németh Lipót, és Driesz Lajos voltak, azt jelenthették, hogy mind a három állásra csak egy-egy jelentkező akad s ezek: a sádsi főszoalabíró állásra Máthé Odón, a pécsváraljai szozalabíró állásra Csima Lajos, a sádsi szozalabíró állásra Dr. Seh Károly ügyvéd. Baranyamegye tisztelhetli ügyésze kik is ez állásokra egyhangulag, lelkes éljenzéssel megválasztattak. — A Dr. Seh Károly megválasztásával magüresedett ügyészségi gyakornoki állásra dr. Koszics Akos, Horváth István közigy. gyakornok pedig tisztelhetli ügyezző, J. Szezenszky Gyula mohácsi szozalabíró pedig tisztelhetli főszoalabíróvá nevezetett ki a főispán által. — Az állandó választmány a színházalpra kivetendő 30% pótdórra vonatkozó javaslatára vonatkozólag, rövid vita után, melyben Nádaszy Kálmán, Németh Lipót, Nédvich, Simonffy János, Czierer Akos, Siskovich Tamás, Koszics Szilárd és Kardoss Kálmán vettek részt, az utóbbi szópen és maggyözzen fajtajogva, hogy a kérdésben a megeiek segítségüket kell nyújtani Pécs városának, mely azt annyira megérdemli a közgyűlés elhatározta, hogy miután ez ügyben az októberi közgyűlés határozat csak végérvényesen addig is a szükségesség előkészületek megtételén, a gyűjtések nyomtatékosabb eszközölsére egy bizottság küldetett ki melynek tagjai: Nádaszy Kálmán, Németh Lipót, Brázay Kálmán, Siskovich Tamás, Sauska János, Simonffy János, Driesz Lajos, Sey László, Ifj. J. Szezenszky Ferenc, Országh Lajos, Czierer Akos, Kisfaludy Pál, Perczel Béla. — Arad város ismeretes feliratára vonatkozólag Simonffy János indítványára, melyhez Németh Lipót is hozzájárult, a közgyűlés, sajnálatának adva kifejezést, hogy hasonló szellemű feliratot intőzni most már alkalma nincs a feliratot egyszerűen tudomásul venni. — Jagits József interpellációjára, hogy szándékozik az alispán a ragale magváltásnál az igének bejelentésének elmulasztásából a községrek hárulhatót kártól községeket megmenteni, ha pedig ez lehetetlen lenne, a mulasztást előkövetett előjárattal felelősségre venni; — az alispán kijelenté, hogy ő minden ide vonatkozó intézkedést megtett és hogy ha nála panasz tétetik, tisztben el fog járni. „Panasz nélkül azonban“ jegyzte meg igen helyesen az alispán, „orvoslás nem lehet.“ Egyébinté intézkedni fog, hogy április végéig, mikor a bejelentés határideje lejár, az ügy a közigazgatási hatóságok által lehető figyelemmel kísértessék; számos kevésbé érdekes tárgy után a közgyűlés véget ért.

Halózas. Wessli Abraham, a pécsi ír. hitközség buzgó tanítója f. ho 12-én meghalt. Nyugodjék békevel.

Fólvások. A színház-alap javára rendezett fólvások egyes utolsóját vasárnap d. u. tanjára dr. Szomák Antal „A földtörténetből a vulkanizmus és a földrengés czimuel, melyre a közönség figyelmét felhívjuk.

„Bulapesti Látogatók Lapja.“ Ilyen czimuel indult a mult év közepén magyar, francia és német nyelven egy gyönyörűen illusztrált folyóirat mely havonként egyszer jelenve a legnevesebb írótól és a legtekintélyesebb egyéniségek tollából hoz becses dolgozatokat, melyeknek czéja hazánkról és nagyobb városainkról kimerítő és megbízható ismertetést adni az idegeneknek. Kiknek figyelmét akarja e lap hazánkra irányítani és így az idegenek forgalmát nálunk előmozdítani. A lap főszerkesztője Szalai Mihály a hét folyamán városunkba is eljött és itt gyár és ipartelepünket, úgy városi viszonyainkat alapos szemle alá vette, hogy lapjában azokról megemlékezhessék Szalai ur lapja régi hiányt pótol a magyar hirlapirodalomban és országos szozalátokat téven, megérdemli, hogy meitől szélesebb körben felkaroltassék, ami tekintve, hogy a lap egy évi előfizetési ára 5 frt és hogy a lap valóban oly szép kiállítású, és tanulságos, hogy bármely könyvtárnak is díszére válik, alaposan várható is.

Megszüntetett közlekedési akadály. Az üzögi állomásnál a tolatások miatt eddig önkényűleg gyakorolt átjáró-átlárás számos kellemtelenségre adott alkalmat és többször életveszélyessé is vált. Ez ügyben a megei közgy. bizottsága fölirt a közlekedésügyi miniszterhez, ki erre vonatkozólag a következő rendeletet adta ki. — E rendeletet bizonyára mindenki helyeslő

megegyvással ves i tudomásul. — Mint értesülünk: a mohácsi állomásnál is tervbe vétetett az üzösihez hasonló viszázások orvossága. Jobb későn, mint soha. A mohácsi vasut üzögi állomásánál levő ut átjáró sorompójának kezelése tárgyában f. é. január 15 én 18 szám alatt kelt felterjesztésre értesitem a bizottságot, hogy a mohács-pécsi vasut üzlet-igazgatóságát egyidejűleg utasítottam, hogy a jelenleg használatban levő kézi sorompóknak egy megfelelő szerkezetű és az ör helyről egyszerű minikétt oldalon kezelhető sorompóval leendő kicserölést tegye tanulmány tárgyává, azonban addig is, a mig ezen sorompó felállították, a következők rendszabályok fogantatását megeltem el. A tolatások, az üzögi állomás szablosi vágón, kivéve a legszükségesebbeket és elkerülhetetlenül a helyen teljesítendőket, beszüntendők; ha ilyenek eszükségtelnek: a sorompóknak és így az átjáróknak egy huzamban 10 percnél tovább h e l z á r v a n e m s z a b a d l e n n i ö k. Mindaddig mig a jelenlegi kézi sorompók vannak használatban, illetőleg mig ezen községhez kézi sorompók helyett jobb szerkezetű az ör helyről könnyen és biztosan kezelhető sorompók fel nem állítottak, reggel 5 órától esti 10 óráig naponta két, éjjeli 10 órától reggel 5 óráig pedig egy sorompó ör alkalmazandó. Kiket a szozalábok alatt más foglalkozásra alkalmazni nem szabad. Az átjáró minikétt sorompónál kellőképen kiülágitandó. Felhívom a bizottságot, hogy az illetékes közigazgatási községeket a fentiekben készült rendszabályok betartásának saját hatáskörükben való ellenőrzésére és netán tapasztalt áthágás esetén azonnal jelentéstételre utasítsa. Budapest, 1889. március hó 12-én. Baross s. k.

A Dráva. miként többfelől értesítenek, az idén kiöntéssel fenvegett: a vizállás igen magas, melyet a mult hét eszések és szélvihar nagyon növeltek. Különösen Lézárd körül van veszély, hol a Dráva-vidéki laplálvok nagy része már is víz alatt áll. A Dráva mellékfolyói, a Zala és Mura, miként a zalai lapokból olvassuk, már is sok helyen kiöntöttek és nagy károkat okoztak. A Drávnak somogvi partjairól eddig vész hírek nem érkeztek, minőfolyra remélhetjük, hogy a beálló jó időjárásal a veszély lehetősége is elmúl.

Egy család se legyen e nélkül! Kismarton. (Magyarország) Tekintetes ur! Beesés soraira válaszolva tudatom, hogy a küldött Brandt R. gyóvgyverszerés-féla sváici labdacokat nem csak én, de mindazok kik tanácsomra használták igen kitűnő szernek találták. E labdacok legjobb hatását tapasztalták nevezetesen a következők hoiokban: makacs szákrakadásban gyomor puffadás mellett, rossz emésztés, elnyálkásodás, szédülés, fejfájás s aranyvénen. Én 6 doboz elhasználás után, teljesen jobban lettem, most már hivatalomnak is elegendő tábeket, ajánlani is fogom a kitűnő szert mindenkinék a ki a fajta betegségekben szenved, mert bizony nagyon megérdemli. Taljas tisztelattal, önnök hálás lekötöztettje Flacko József es. k. nyugalmazott főorvos. — Brandt R. gyóvgyverszerés sváici labdacai dobozonként 70 kr. kaphatók a gyóvgyverszerésben, de figyelni kell a fehér keresztre vörös mezőben s Brandt R. névvalírására. Minthogy Magyarországon a sváici labdacoknak sokféle hamisítványa létezik mindenkit óvatkodásra intünk, a vigyázatlan vevő az okozandó bajt csakis önmagának tulajdoníthatja.

Vegyes hírek. Stanisitre plébáróssa Hümpfner Alajos újrédiki segédlelkész nevezetett ki. — Jellinek Lipót községhadseregbeli főhadnagy eljegyezte Baján Brachfeld Elenora k. a — S trasser Miksa öbesei vasuti mérnök nőül vette Stauber Karolin k. a-t:

TANÜGY.

A megei közigazgatási bizottság, f. hó 9-én tartott ülésében, az o l a s z i községi bíró ellen — az iskola körüli mulasztásai miatt — a fegyelmi eljárást elrendelte. Minthogy továbbá úgy az o l a s z i, mint n y o m j a i közs. előléjáróság, az elodázhatlanná vált építkezésre nézve, egy évi határidőn túl sem tett eleget, a kir. tanfelügyelő felhatalmaztatott, hogy saját hatáskörében, a községek terhére a tervet és költségvetést, egy építés által készíttesse el, s annak végrehajtása iránt tegyen mielőbb előterjesztést. Ez annyira világos, hogy talán most majd megértik.

A hidori iskolánál tapasztalt hiányok sürgős pótlása és az építési számadásnak batenesztése iránti szigorú intézkedésre a járási főszolgabíró felhívott.

S z á r község bírójá, ki az isk. alapvagyon jóvedelméből — előzetes engedély nélkül — 178 frtnvi összeget elköltött, annak megtérítésében elmarasztaltattott.

TÁVIRATOK.

Budapest. Ér. apr. 12. é. n. d. u. 2 óra. (A „Pécs” sajtó távirata.) A budapest-pécsi vasút megváltásáról szóló törvényjavaslat, melyet Baross kedden nyújtott be, a közlekedési bizottság megállapodásai szerint változatlanul elfogadtattott.

Budapest. Ér. apr. 12. d. n. 3 óra 20 perc. A szabadelvű párt esti értekezletében Podmanitzky Frigyes elnök fővázlatában az nionnan kinevezett minisztereket: Szapáryt, Szilágyit és Wekerlet, mind a hárman megköszönték a szives fogadtatást. Szilágyi kijelenté, hogy szabadelvű irányban működend és hogy meg van arról győződve, hogy sem Tiszával, sem a kabinettel, sem a szabadelvű párttal ellenmondásba nem jöved, mely kijelentés ráadó eljenzessel fogadtattott. Szapáry köszönete után Wekerle kijelenté, hogy csak úgy és azért merészelt a pénzügyi tárcát elvállalni, mert előde oly férfiu volt, ki megjelölté a kibontakozás irányát. Szólottak még Hegedűs Sándor és Tisza Kálmán, mire az értekezlet véget ért.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Az alföld ármentesítéséről.

Egy hollandi mérnök levelei.

E rovatunk alatti előző közleményükbe két számhiba csuszott be, mit ezennel helyreigazítunk oly képen, hogy a Tisza esővidéke 2660 négyzetmérföld és hogy a selmeci állomáson a téli hónapok csapadék-átlaga nem 7", hanem 7.3".

Ezek után áttérünk cikksorozatunk folytatására:

III. Levél *)

6" vízmennyiség, (a mennyit számításba vettünk, az elborított terület öntözésére a lombard sikon nem mindíg elég, miután ott a vékony televény réteg a kapott nedvességet igen gyorsan átadja a durva darabos törmelék alaprétégnek, míg az Alföld talaja kapott vizét nem tartja ugyan oly zugarian vissza, mint a szappanföld, másrészt nem is pazarolja egy könnyen a törmelékes alaprétégre, miután az Alföldi televény, jobban mondva: szik réteg finom, homokos agyagrétégen fekszik, mely, mint azt a sikon ásvott artézi kutak tanúsítják, 380 méter mélységben is még mindig ugyanazon összetételben fordul elő.

Azt hiszem, hogy még visszatérek e tárgyra; most csak a fölfogott viz használtságáról szerzett tapasztalataimat és megjegyzéseimet akarom veletek közölni.

Akinek földművelésről csak elemi ismeretei vannak is és aki az Alföldön nem idegen, igen mérsékelt eljárásnak fogja mondani, ha a k e l l ő i d ő b e n megöntözött föld hozadékát a meg

*)Lásd a „Pécs” I. évi 2-14. számait.

n e m ö n t ö z ö t t é h e z hasonlítva, 10 frttal többre vesszük. Ily módon az elhelyezett 83 millió kubikól viz öntözés útján 3 millió frton fölüln volna értékesíthető.

Az Amur és más keletázsiai folyón szerzett tapasztalataim egy eszmét keltettek föl bennem, mely keresztülvitelében alkalmas volna sok millió kubikól viznek elhelyezésére a hegyek közt és a sikon is és különösen a Tisza mentén magas áron való értékesítésére.

Kelet Ázsia folyampartjainak gyér népessége leginkább halászatból él. E vidéken a háló-használat nem igen szokásos, igen érték azonban, hogy ha bár csak kezdetleges eszközökkel és kezdetleges módon — mint kell csapdákat, árutakat készíteni, melyekbe a halak mintegy bűvös erővel bekényszerítetnek. A tavaszi árvizkor történik ez, amikor az ösztön a halat az árral szembe vízi áblöket keresni, hogy annak sekély partjain ikráját lerakja és hogy azt azután a természet bölcs rendelkezésére hagyva, minden szem ikrából egy halacska teremjen mely születése pillanatától magára van utalva és maga-magát táplálja. Nád és káka elegendő eszközök adnak a halásznak az utvesztőbe vezető bejárat leplezésére. Ha azután a hal ösztönét követve a tolyóból ki és az utvesztőbe belép, az utvesztő mögött levő medenczéből sohasem jön ki többet, ha csak háló közbejöttével nem. Az ily halásztavak közepén a talaj meglehetősen mélyen leásatik, és a kiásvott földdel alacsony gát alakjában a tő körülkerítettik, és a gát koronájára faágakból fonott sövény állittatik föl, hogy a hal még igen magas vízálláskor se juthasson ki.

E kezdetleges tavak világosan szolgáltatják a figyelmeztetést, hogy miként lehetne és kellene ily tavakat műszaki segédeszközökkel a Tisza mentén létesíteni. Ez azonban már csak azon egyszerű okból nem történik, mert nálatok szégyenlenek a félvad Kelettől valamit tanulni; csak arról ami nyugotról jön, hiszitek, hogy utánzóndó, miért is azután a haltenyésztés tanulmányozására H ü n i n g e n b e mentek. Tagadhatatlan, hogy a halak tenyésztéséről szóló physiologiai tudomány igen érdekes részleteket tartalmaz, ez azonban a tudósokat foglalkoztatja, míg a gyakorlati embernek, ki a halfogásból és haltenyésztésből magának és embertársainak kézzel fogható hasznot akar nyerni, azt kell tanácsolni hogy menjenek a kelet ázsiai folyamvidékekre és ott tegyenek tanulmányokat.

(Folyt. köv.)

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztek Pécs szab. királyi város 1889. évi Aprilis hó 5-án tartott heti vásárán

Buza	ősz	7	frt	kr.	6	frt	40	kr.
	tavaszi	—	frt	kr.	—	frt	—	kr.
Kétszeres	ősz	—	frt	kr.	—	frt	—	kr.
	tavaszi	—	frt	kr.	—	frt	—	kr.
Rozs	ősz	6	frt	kr.	5	frt	99	kr.
	tavaszi	—	frt	kr.	—	frt	—	kr.
Árpa	ősz	5	frt	kr.	5	frt	70	kr.
	tavaszi	—	frt	kr.	—	frt	—	kr.
Zab	ősz	6	frt	kr.	5	frt	70	kr.
	tavaszi	—	frt	kr.	—	frt	—	kr.
Bökköny	ősz	—	frt	kr.	—	frt	—	kr.
	tavaszi	—	frt	kr.	—	frt	—	kr.
Repce	ősz	5	frt	kr.	5	frt	20	kr.
	tavaszi	—	frt	kr.	—	frt	—	kr.
Kukorica	ősz	—	frt	kr.	—	frt	—	kr.
	tavaszi	—	frt	kr.	—	frt	—	kr.
Széna	ősz	5	frt	kr.	4	frt	80	kr.
	tavaszi	—	frt	kr.	—	frt	—	kr.
Szalma	ősz	2	frt	kr.	2	frt	—	kr.
	tavaszi	—	frt	kr.	—	frt	—	kr.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Temetőben. Nem közölhető Dárda. Tudósításait irón szivesen vesszük és kérjük azokat mentől többször és mentől gyorsabban. Szombathelyi Örömlünk, hogy a hosszú halgatásnak véget vetett. Húsvéti számkövi szántuk. A régi-eket kiköressük és fölhasználjuk.

Felelős szerkesztő és lapinlajdonos:

FEILER MIHALY.

NYILTÉR.*)

Minden **bélyegköteles sorsjegyek lebélyegzését**

közvetíti **Schapringer. J. váltóüzlete** Pécsset.

Vidéki megrendelések különlegesen eredeti legponosabban eszközölhetnek. **EREDETI** (präser-vatif.) **GRÜNBAUM K.** PÉCSETT, Király utca 15.

* E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

HIRDETÉSEK.

Van szerencsém a n. é közönséggel tisztelettel tudatni, hogy dúsan felszerelt rövidáru és nörinbergi üzletemet egy minden igényeknek megfelelő és nagyválasztékú

női-, gyermek-, lasztिंग- és bőr-cipő-raktárral kibővítettem.

Ajánlom továbbá dúsan felszerelt rak-táramat **férfi-, női- és gyermek-szalmakalapok** díszítve és díszítetlen, **férfi-, női- és gyermek-napernyőket** a leggyönyörűbbtől a legfinomabbig, **férfi és női fehérneműket, divatos nyakkendőket**, de különösen jó minőségű

vállfűzőimet

és minden e szakba vágó cikket és midőn számos látogatásért eszedezem vagyok

teljes tisztelettel

Spiegel József, Király utca, Segélyzők egyesületében.

161/1889 **Árverési hirdetmény.**

Alulírt kiküldött végrendelet az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenül közhírré teszi, hogy a dárdaí kir. járásbírósaának 1889. évi 691/polg. számu végzésével Grossmann s Sauschenbach felperes részére

Matis Ádám és társai

aperekek ellen 188 frt 55 kr. s jár. erejéig elrendelt végrehajtás folytán ingóeszközökkel lefoglalt s 390 frt — kr becsült ingóeszközök a dárdaí kir. járásbíró-ság 1889 évi 972. p. sz. kiküldő végzésé folytán az árverés — a már törlesztett összeg hozzájárásával — elrendeltetvén, annak a helyszínén vasárnap 1889-ik évi Aprilis hó 15-ik napjának 10 órája tüzetik ki a mikor a bíróság lefoglalt 1 jargányos esztőlőp 4 ló, 2 kocsit, 1 tehén, 1 palinkakazán s egyéb különféle ingó-

ságok az 1881. 60. tve. 107. és 108. §-ai szerint a leg-többet ígérőnek középszám fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Felhívtnak egyttal mind azok, a kik a lefoglalt tárgyakra oly elsőbbséggel bírnak, mely az ezen ügybeni végrehajtási iratokból ki nem tűnik, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdése előtt szóval vagy írásban alulírt végrehajtónál az 1881. 60. tve. 111 §-a értelmében a különbeni követelvények terhe alatt bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Dárdán, 1889. évi április hó 2-ik napján.

Schönberger Sámuel,
kír. bírósági végrehajtó

Értesítés.

Tisztelettel tudatom a n. t. közönséggel, hogy a

„FERENCZ JÓZSEF”

fürdőben ezentűl **10 darab gőzfürdőjegy** is kapható **4 frtéért.**

A fürdő a nyár folyamán **reggel 6 órától** kezdve nyitva van.

Tisztelettel
PINTÉR JÓZSEF
fürdőtulajdonos.

Ház-eladás.

Néhai Pucher Vilmos ur hagyatékához tartozó, Pécssett, fő-utca 2. szám és malom-utca 1. szám alatt fekvő

egyemele⁴es sarokházak

kedvező feltételek mellett szabad kézből eladók.

A felételek megtudhatók **Simonfay János** ügyvédnél, mint a végrendeleti örökösök megbíztottjánál, **megye-utca 18. szám** alatt.

A király-utca 15-ik szám allatt

levő

„HATTYU”-hoz

cimzett vendéglő a Nemzeti Casino mellett

b or, sör-eszernök, kávéház egy tágas pincével, és szép kerttel, lakással, mulatságok alkalmával használandó éttermekkel

f. é. október hó 1-től

egy vagy több évre bérbé adandó.

Bővebbet a tulajdonosnál.

107/1889.

Árverési hirdetmény

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kír. bíróság f. é. 602/89. számú végzése által Max Löwy végrehajtató javára

Strausz Zsigmond

pécsi lakos ellen 216 frt 24 kr. tőke, ennek 1888 év december hó 31. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 42 frt 87 kr. perközlésű köv-telés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság le foglalt és 1340 frt 90 kr-ra becsült szövetekből álló ingóságok nyilvános árverésben eladtnak.

Mely árverésnek a 21/10 1889. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Pécssett alperes boltjában (Király-utca 1. sz. a.) leendő eszközlésére 1889-ik év április hó 18-ik napjának délután 3 órája 15 óráig kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelöléssel hívatnak meg, hogy az érintett ingo-

ságok ezen árverésen az 881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifejtendő.

Kelt Pécssett, 1889. évi április hó 8-ik napján.

Kremmer Ferencz,
kír. bírósági végrehajtó.

Kohn Katica

Legmagasabb
kittüntetés

divatárusnó,
Pécssett, a megyei kávé-
házzal szemben.

Állami ezüst
érem

Van szerencsém az igen tisztelt hölgy közönségnek becses tudomására adni, miszerint a bécsi bevásárlási utamról vissza térve, a bekövetkező

tavaszi és nyári idényre

raktáramat a legizletesebb divatu és minden igényeknek megfelelő kalapokkal felszereltem.

Amidőn az eddigi irántam tanúsított nagybecsült bizalmat továbbra is fentartani esedezem vagramok

a legkiválóbb tisztelettel

Kohn Katica,
divatárusnó.

Vidéki megrendelések a legnagyobb pontossággal eszközöltetnek.

HIRSCHFELD S.

serfőző Pécssett.

Ajánlja kitűnő minőségű kristálytisza, egész világos

Szalón sörét,
továbbá

sötét bak-sört

0.5 és 0.7 literes palaczkokban.

10 packon felül naponta kétszer a házhöz szállítatik.

4117. sz./1889.

2703

Árlejtési hirdetmény.

Pécs szab. kír. város tekintetes tanácsának fenti szám alatt kelt határozata folytán ezennel közhírré teszem, miként a budai külvárosi temetőben építendő halottasház és sírosolák létesítéséhez szükséges összes építési munkálatok, melyekre a költségvetésben következő összegek vannak előirányozva, u. m.:

1) A föld- és kőműves munkákra	3842	frt	07	kr.
2) Kőfaragó munkákra	452	"	09	"
3) Ácsmunkákra	2254	"	11	"
4) Cserépos munkákra	638	"	53	"
5) Bádogos "	80	"	—	"
6) Asztalos "	351	"	34	"
7) Lakatos "	283	"	20	"
8) Úvegés "	46	"	44	"
9) Mázolás "	191	"	08	"
Összesen:	8138	frt	86	kr.

folyó évi april 26-ik napján d. e. 10 órakor hivatalos helyiségemben (város-ház II. emelet, 33. ajtó) tartandó nyilvános szöbéli árlejtés utján fog-nak akár egyttésen, akár egyenkint kiadatni,

Felhívtnak a vállalkozni szándékozók, miként a költségvetési ár 5% ának megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat legkésőbb f. é. ápril hó 25. napján d. u. 5 óráig a polgármesteri hivatalnál nyújtsák b, avagy ily bánatpénzzel ellátva, a szóbeli árlejtésen jelenjenek meg.

A részletes feltételek a városi mérnöki hivatalban a délelőtti hivatalos órák alatt bármikor betekintethők.

Pécssett, 1889. évi ápril 13. án.

JILLY ALAJOS
városi tanácsos.

Első pécsi temetkezési intézet „Kegyelet”

Ó-posta-utca 22-dik szám,

elvallalja a temetkezések rendezését

a tulajdonát képező, francia minta szerint épített díszes légmentes üveg- és nyitott halottas kosztjaiban, itt helyben és vidékre, olcsón és legszebb kivitelben.

Díszes ravatalozások felállítását minden osztályhoz.

A halottak szállítását minden irányban Raktár ére- és fakoporékból, szemfedők, sírkoszorúk, férfi és női halottas ruhákból. A pontos kivitelét az intézet alulírt tulajdonosai kezeskednek:

Hoffmann Károly, Edhoffer Ferencz, Hirtl Ferencz, Szigri-zt János, Kindl Ferencz, Lauber Re-ző.

2052

GINDL ALAJOS, rendező.

A „Pécs“ kishirdetései.

Minden szó egyszeri beiktatása 2 kr.

Csinos ház

kerestetik vételre 5—6000 forintig. Ajánlatok a „Pécs“ kiadóhivatalába in tézendők.

Eladó

a belvárosban egy új egy emeletes ház több évig megadomentes, áll 12 szoba, 4 konyha, pincesz, sonterain és vízvezetékkel. A díszes utcái homlokzat 11 tükörablakkal bir. Az emeleti lakás parquetirozott — tá-

gas kilátás a kertekre. Fizetési feltételek igen kedvezők. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Zongora-órákat

ad házakban egy intelligens zongora tanítóné. Címe a kiadóhivatalban.

Lakás kerestetik

egy házban egyedül, a belvárosban vagy ennek közelében, lehetőleg kerttel és 4—5 szobával Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

Mell és gyomor betegeknek

nincs hatásosabb gyógyszer, de nincs egészségesebb ital sem, mint a világhírt

pilseni sör

a pilseni polgári sörfőzdéből. 2627

Lidiának!!

Köszönöm! Ott leszek. Kedvezőtlen idő esztében kérem levélileg azt tudatni, a miért eszedeztem. Üdvözli Carlo.

Hölgyeknek

ajánlja magát egy fővárosi ruha szabásznő, ki egyszermind szabátszatot csekély díjért is tanit. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó részvények.

Száz darab baresi sertshizlaldarészvény egyenkint vagy összesen eladó Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Járta

biztosítási ügynökök azonnal felvételt. Cím a kiadóhivatalban.

Kitüntetve:

Décs 1887 Budapest 1885 Pécs 1888
dicserő oklevél kiállítási nagyjérem. áll. ezüstérem

Domjan Othmár

Pécs, Arpád-utca 37. sz.

teke asztal, butor-és épület asztalos.

Ajánlja magát épület-munkák, ebédlők, hálószobák elkészítésére szolid és korszerű ízlésnek megfelelőleg.

Megrendelések jutányos árak mellett gyorsan és pontosan eszközöltetnek. 267

Jó tanács

aranyat ér! E szavak igazságát különösen betegségű esetekben lehet megismerni és ez okból jönek Richter kiadó intézetéhez a legszívelebb Köszönőiratok „A Betegbarát“ című, rajzokkal ellátott kis könyv elküldéséért. Mint a szerencsésen meggyógyultak hozzányomtatott értesítési bizonyítványok, a benne foglalt tanácsok követése által még oly betegok is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben kuszavos tapasztalat eredményei vannak letyve megőrdemli a legkomolyabb figyelembevétel minden beteg részéről, bármilyen bajban is szenvedjen. Ki e bocsos könyvet megszerezni óhajtja az írja egyszerűen egy levelező lapra magát nyelven „Egy betegbarátot“ és pontos címet s ezímelve a levelező lapot Richter kiadó-intézetbe Lipcsében. — A megküldés ingyen történik.

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár

részvény-társaság Budapest.

GYÁR és IGAZGATÓSÁG
VI. külső váci-ut 1696/99.

VÁROSI IRODA és RAKTÁR:
VI. váci körút 57.

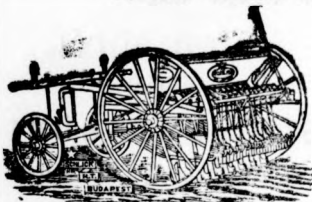
Gőz- és járgánycséplő készülétek.

SCHLICK-féle szab.

két- és háromvasu ekék.

SCHLICK-féle szab. „Haladás“ sorvetőgépek.

Szörvavető gépek.

Schlick-féle szab. Rayol-ekék Schlick- és Vidats féle eredeti egyvasu ekék és tájaljművelő eszközök, boronák és rőgtörő hengerek, szecsakavágók, répavágók, répaszazók, tengeri morzsolók, csöves tengeri darálók, gabonatisztító rosták, őrlőmalmok stb.

Az összes ekék tartalékreszei készletben tartatnak. — Előnyös fizetési feltételek. — Legelősb árak.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

JEGYZET. Van szerencsénk ezennel t c üzletbarátaink becsas tudomására hozni, hogy noha a VI. váci körút 57. sz. a lévő irodánk legnagyobb részét a külső váci úton lévő gyártelephelyre költöztük át, mindazonáltal az irodai eddigi helyiségünkben t üzletbarátaink kényelme érdekében egy városi irodát tartunk fenn, valamint, hogy ugyanott építési czikkaink és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk. Kiváló tisztelettel

A Schlick-féle vasöntőde és gépgyár részvénytársaság igazgatósága.

Allami ezüst érem

haladás és versenyképességért

SCHÖNWALD IMRE

órász és ékszerész

Pécs, Király- (fő) utca a „Hattyu“-épületben.

Kiállítási aranyérem

szép és jó munkáért.

Ajánlja a legnagyobb választéku

ékszer, arany, ezüst és órarakatárát gyári árak szerint.

Különösen említhetők: női- és uri arany-láncok, női- és férfi-gyűrűk, a legújabb divatu karláncok, brilláns gyűrűk,

a legszebb brilláns fülbevalók (Boutons) melltűk (Broches), arany ing-gomb-garnitúrák, nyakkendő-tűk, karkötők,

melyek saját találmányu célszerű biztonsági csukókkal vannak ellátva; továbbá raktáron

tart legszebb uri- és női arany- és ezüst zseb-órákat, mindennemű inga-, salon- és ébresztő-órákat gyári árak szerint.

Uj vagy javított órákért 5 évi írásbeli jótállás.

Mindennemű arany és ezüsttárgy csinosan és legjobban javíttatik.

A miskolczi gyalogsági és lovaslaktanya

összes cement és csatornázási munkáinak vállalkozója.

Az építészeti idény megkezdésével bátorodom azon tiszteletteljes jelentést tenni, miszerint raktáromban a legkitűnőbb minőségű

építészeti-mész, hidraulik-mész, roman-cement, I-a roman-cement valódi perlimosi portland cement, mező és vakolat gipsz

készletet tartok eredeti gyári árak mellett; továbbá: a helyben újonnan szerkesztett prés rendszer szerint berendezett cement áru gyáramban kitűnő és valódi portland-cementből lemezeket természetes, vörös és fekete színben, különféle nagyságban közönséges és mesterséges márványban gyártok; mindennemű épület díszterményeket szállítok, elvállalok cement-építési munkálatokat u. m. veneciai terazzi granit, mozaik-padozat, cement talapat, vízvezető cement-esatorna, falak szárazzá tételét, vízvezetéseket helyreállítását, szarvasmarha abrak sorompók, ablak-lehűtő-kádak és vízgyűjtők elkészítését.

Steyer homokkővet, karszti és karraral-márványt, kelhelmi, mett-lahi, keráit és karraral-márvány lapokat, elszigetelő kátrányos lemezeket — különösen előnyösek falak számára Állapotbani megtartására — kö-zén-kátrányt, asfalt, kőfedél-pép lapokat tüzmentes téglákat, keresszágákat, falkapcsokat, a legjobb minőségű vasból, acérszintén gazdasági gépeket és ezerszámokat stb. a legolcsóbb árak mellett szállítok; általában minden az építészeti és gépszakmába vágó megrendelések a leggyorsabban és legjutányosabban eszközöltnének.

Ezenkívül becses tudomására hozom, hogy tüzmentes tiszta chamotte kályhákat a legjutányosabb árakban folytonos készletben tartok.

Fiókraktár Miskolczon.

SARTORY OSZKAR
Nagy-Kanizsán.

674

STERNBERG ARMIN hangszer-gyára.

Budapest, VII., Kerepesi út 33. (a Pékus kórházzal szemben).
Mindennemű ütő-, vonó- és fúvó-hangszer, harmonika- és harmonium-gyára és legnagyobb választéku raktára. B-1601 és valódi olasz hurk raktára.
A legújabb feltűnést keltő mehozálati salon hangszerek mint: Ariston, Herophon, Orpheus, Pabnix, Simphonion forrártára.

Legújabb! Harmonika-fuvola 12 billentyűvel, melyek a szájukba való könnyű befűvés által kellemes hangokat adnak. Azonnal megtanulható és játszható. Mindenkinek, kicsinynek, nagyknak egyaránt alkalmas mulató-eszköz. Ára 2 forint. Mindennemű hangszerek javítása pontosan és jutányosan teljesítik. Órka hangszerek újakra becsüldetnek. 200 léppel díszített nagy hangszer-katalogus kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. Harmonikák és harmoniumoktól külön képes árjegyzék kérésre.

Stiller József

Stiller József hordozható jégkészítők gyára

BUDAPEST,

VII. kerepesi-nt 30. sz

Gyár:

Nagy diófa-utca 13. sz.

Képes árjegyzékek ingyen Megrendelések a raktárba intézendők.

NINCSE TÖBBÉ FOGBAJ

soulaki (Gironde) apátság (Dom Maguelonne)

Rr. Pp. benediktinu-ainak

Elixir, por és fogpép

használata után

Kitüntetve 2 arany érem, és pedig a boroszliói 1880. évi és a londoni 1884. évi legelső jutalmak által. Feltaláltatott 1373-ban Boursand Péter szerzetes által.

Benediktinusok ezen fogelixir-jének naponta való használata folytán, a melyből egy-két cseppnyi vízben feloldva használandó, megelőzi és gyógyítja a fog megfergesedését, a mennyiben fehérré teszi a fogakat és megerősíti s tökéletesen egészségessé teszi a foghúst.

Igazi szolgálatot vélünk tenni olvasóinknak, amidőn e régi és hasznos szert figyelmükbe ajánljuk, a mely a legjobb és egyedüli gyógyszer a bajok ellenében. 2555

Alapított az üzlet 1807-ben, főügynökség: SEGUIN Bordeaux. Kapható minden illatszeresnél, gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

Főraktár ALT és BÖHM uraknál Pécsen Király-utca.

ÜZLET-MEGNYITÁS.

Pécsen, a Király-utczában levő „Arany-Hajó” szálloda épületében március hó 28-ikán rövidáru- és fehérnemű-üzletet nyitottam.

Midőn ezt az igen tisztelt közönség tudomására hozom, van szerencsém raktáramat, melyben a legnagyobb választékban tartok női- és férfi-szabó kellékeket, női- és uri divatárakat, pipere cikkeket, illatszereket, vállfűzőket, ingeket, gallérokat, kézlókat, nyakkendőket, csipkéket, szallagokat, kötő pamutot és minden e szakmába vágó árukat — nagybecsű figyelmébe ajánlani.

Egyedüli raktára az Altman féle padlózat fénymáznak.

A legjutányosabb árak mellett pontos és szolid kiszolgálásról kezeskedem.

Pécs, március hó 28.

RAAB GÁBOR

Pécsen, Király-utca „Arany Hajó” épület

EIZER JÁNOS PÉCS.

Keil Alajos-féle

2671

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

Bécsből

legkitűnőbb mázólo-szer puha padló számára. 1 nagy palaék ára 1 ft 35 kr. 1 kis palaék ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára 1 köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Eizer Jánosnál Pécs.

Megrendelések oly helyekről, hol raktár nincs, Keil Alajos gyári raktárához intézendők: Bécs, IV. Resselgasse 5. Egy kilós csomag ára 6 ft.

Minden hasonló készítményekkel szemben elnyhven kell részesíteni ezen labdacskokat, melyek menesek minden ártalmas anyagot s a legnagyobb eredményel használtanak az altesti szervek betegségeinél, könnyen hashajtók és vértisztítók. Egy gyógyszer sem kedvezőbb és a mellett egészen ártatlanabb

székrekedéseket a legjobb betegségeknek e biztos forrást olvasni és enkrözött alakja miatt még gyermekek is szívesen veszik. Ezen labdacskok dr Pitha udvari tanácsostól igen megízstetlő bizonyítvánnyal lettek kitüntetve.

Egy 15 labdacskot tartalmazó doboz 15 kr. Egy henger (8 doboz 120 abdacsk) ára csak 1 ft 6. e.

Óvás! Minden doboz, a melyen a cég: gyógyszerár „am heiligen Leopold” nem áll és hátsó oldalán védjegyként nem hordja hamisítvány, melynek megvételétől a közönség óvatik. Igen kell figyelni, hogy ne rossz s nem csak semmi eredményt fel nem mutatható, de épenegyel ártalmas készítményt kapjanak. Határozottan Neustein-féle Erzsébet labdacskokat kell venni.

kérni és ezek a borítékban és használati utasításon az itt látható alirással vannak ellátva.

Főraktár Bécsben: Apotheke „am heiligen Leopold” des Neustein Ph. Beledros. Ecke der Planken und Spiegelgasse. — Főraktár Pécsen. Sipőcz Zsigmond gyógyszerárban.